

inteligencia

*kreatívna odozva
na prítomnosť*

OSHO

NOVÝ SPÔSOB ŽITIA

OSHO

inteligencia

kreatívna odozva na prítomnosť

INTELLIGENCE

Copyright © 2004 OSHO International Foundation, www.osho.com/copyrights

Slovak edition © 2018 by Eastone Group, a.s. All rights reserved.

Original English title: *Intelligence: The Creative Response to Now*, by Osho;
Osho International Foundation.

OSHO je registrovanou značkou Osho International Foundation, www.osho.com/trademarks.

Materiál v tejto knihe je výberom z viacerých Oshových prednášok pred živým publikom. Všetky Oshove prednášky boli v úplnej podobe publikované knižne a sú tiež k dispozícii ako audionahrávky. Originálne audionahrávky a kompletný textový archív je prístupný online v OSHO Library, www.osho.com.

Z anglického originálu Osho – *Intelligence: The Creative Response to Now* preložila Alica Činčárová.

V roku 2018 vydalo vydavateľstvo Eastone Books, Bratislava.
www.eastonebooks.com

Translation © 2018 Mgr. Alica Činčárová
Jazyková korektúra: Mgr. Ivana Fábryová
Layout: Studio Eastone

Tlač: Kasico, a. s.

Všetky práva vyhradené.

Okrem použitia ukážok pre účely recenzie a kritiky žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukována ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8109-347-0

OBSAH

PREDHOVOR	INTELEGENCIA NIE JE TO, ČO SI MYSLÍTE	VII
1	INTELEGENCIA – DAR PRÍRODY	1
	<i>Poézia srdca</i>	15
	<i>Otvorenosť bytia</i>	18
2	Z ČOHO LUDIA HLÚPNU	21
	<i>Prežije najsilnejší</i>	22
	<i>Snaha o výkonnosť</i>	28
	<i>Represia a manipulácia</i>	31
	<i>Hriech neposlušnosti</i>	35
	<i>Len počúvať príkazy</i>	39
3	MYSEĽ – PANDORINA SKRINKA	43
	<i>Vyjsť z pyramídy</i>	60
4	OD MYSLE K NEMYSLI	67
	<i>Od premýšľania k pochopeniu</i>	73
	<i>Od reakcie k odpovedi</i>	78
	<i>Od viny k dôvere</i>	79
	<i>Od sústrasti k súcitu</i>	80
	<i>Od komunikácie ku komúne</i>	81
	<i>Pán a sluha</i>	83
	<i>Poznané, nepoznané a nepoznatelné</i>	85

5	ZBAVIŤ SA ZAŠKATULKOVANIA	
	- OSLOBODENIE OD PODMIEŇOVANIA	99
	<i>Iný druh neposlušnosti</i>	103
	<i>Inteligencia nevinnosti</i>	110
	<i>Dar života</i>	121
	<i>Objavovanie „vypínača“</i>	122
	<i>Buďte prostí</i>	126
	<i>Svetlo v nás</i>	135
6	SYMPTÓMY, ODRAZOVÉ MOSTÍKY A ÚSKALIA	139
	<i>Odpovede na otázky</i>	139
DOSLOV	ZNOVUOBJAVENIE INTELIGENCIE PROSTREDNÍCTVOM MEDITÁCIE	177
	VIAC INFORMÁCIÍ	186
	O AUTOROVI	187
	O MEDITAČNOM STREDISKU	190

PREDHOVOR

INTELEGENCIA NIE JE TO, ČO SI MYSLÍTE

PO prvé, vieme, že intelektualizmus nie je inteligencia. Byť intelektuálny znamená byť umelý, falošný. Je to predstieranie inteligencie. Nie je to skutočné, lebo vám to nie je vlastné, nie je to vaše, je to niečo požičané.

Inteligencia je rast vnútorného vedomia. Nesúvisí s vedomosťami, súvisí s meditatívnosťou. Inteligentný človek nefunguje na základe svojich minulých skúseností, ale funguje v prítomnosti. Nereaguje, ale odpovedá. Preto je vždy nepredvídateľný – nik si nemôže byť istý tým, čo urobí.

Katolík, protestant a žid sa zhovárali s priateľom, ktorý im oznámil, že má pred sebou posledných šesť mesiacov života.

„Čo by si urobil ty,“ opýtal sa katolíka, „keby ti dal lekár posledných šesť mesiacov života?“

„Ach,“ vzdychol katolík. „Venoval by som všetok svoj majetok cirkvi, každú nedeľu chodil na sväté prijímanie a pravidelne odriekal modlitby.“

„A ty?“ opýtal sa protestanta.

„Všetko by som predal, vydal sa na cestu okolo sveta a užíval si,“ odvetil.

„A ty?“ opýtal sa žida.

„Ja? Našiel by som si iného lekára!“

To je inteligencia!

PRVÁ KAPITOLA

INTELEGENCIA – DAR PRÍRODY

Inteligencia – to je život. Inteligencia je prirodzená vlastnosť života, rovnako ako je oheň horúci a vzduch neviditeľný a voda tečie nadol, tak je život inteligentný.

Inteligencia sa nedá dosiahnuť. Inteligentní sa *rodíte*. Stromy sú inteligentné svojím spôsobom, majú dosť inteligencie pre svoj život. Vtáky sú inteligentné, aj ďalšie zvieratá. V skutočnosti to, čo náboženstvá chápu pod pojmom Boh, je toto – vesmír je inteligentný a všade sa skrýva inteligencia. A ak máte oči, ktoré vidia, potom ju všade vidíte. Život je inteligencia.

Iba človek sa stal neinteligentným. Človek zničil prirodzený tok života.

Okrem človeka neexistuje nič, čo by bolo neinteligentné. Vari ste už niekedy videli vtáka, ktorého by ste mohli nazvať hlúpym? Už ste videli nejaké zviera, ktoré by ste považovali za hlúpe, za idiota? Niečo také sa

Vari ste už niekedy videli vtáka, ktorého by ste mohli nazvať hlúpym? Už ste videli nejaké zviera-idiota? Niečo také sa môže stať len človeku. Niečo sa pokazilo.

môže stať len človeku. Niečo sa pokazilo. Inteligencia človeka je zničená, skorumpovaná, zmrzačená.

A meditácia nie je nič iné ako odstránenie tohto poškodenia. Keby bol človek nechovaný tak, meditácia by vôbec nebola potrebná. Keby do inteligencie človeka nezasahovali kňazi a politici, žiadna meditácia by nebola potrebná. Meditácia je liek – najprv musíte vytvoriť chorobu a potom treba meditáciu. Ak niet choroby, netreba ani

meditáciu. Nie je náhoda, že slová *medicína* a *meditácia* majú rovnaký základ. Meditácia je liečivá, je to medicína.

Každé dieťa sa narodí inteligentné a hneď ako sa narodí, začneme jeho inteligenciu ničiť, lebo inteligencia je pre politické, sociálne a náboženské štruktúry a usporiadanie nebezpečná. Ohrozuje pápeža, kňaza či vodcu. Ohrozuje status quo, establišment, reprezentáciu. Inteligencia je prirodzene rebelantská. Inteligencii nevnútite otroctvo. Inteligencia je veľmi asertívna, individuálna. Inteligencii nedokážete nadiktovať mechanické napodobňovanie.

Ľudia sa musia zmeniť na kópie, jeden ako druhý, ako cez kopirák. Musí sa zničiť ich originalita, inak by všetky tie nezmysly, čo existujú na zemi, neboli nikdy možné. Potrebujete vodcu, lebo z vás urobili neinteligentných – inak by ste žiadneho vodcu nepotrebovali. Prečo by ste mali niekoho nasledovať? Riadili by ste sa predsa vlastnou inteligenciou. Ak sa však chce niekto stať vodcom, musí sa urobiť jedna vec: je potrebné nejako zničiť vašu inteligenciu. Musíte byť od základu otraseení, musíte sa báť. Musíte si prestať veriť – to je absolútne nevyhnutné, iba tak môže prísť na scénu vodca.

Ak ste inteligentní, svoje problémy si vyriešite sami. Inteligencia je dostačujúci prostriedok na vyriešenie každého problému. V skutočnosti

je to tak, že nech sa v živote objaví akýkoľvek problém, vy máte vždy vyššiu inteligenciu, ako je zložitosť daného problému. Je to vaša výsada, dar prírody. Sú však aj takí ľudia, ktorí sú ctižiadostiví, chcú vládnuť, dominovať a tiež existujú ambiciózni šialenci – vyvolávajú vo vás strach. A strach je ako hrdza: zničí všetku inteligenciu. Ak chcete niekomu zničiť inteligenciu, najprv v ňom musíte vyvolať strach: vytvorte peklo, nech sa ľudia boja. Keď sa ľudia boja pekla, budú sa klaňať kňazom.

Ak chcete niekomu zničiť inteligenciu, najprv v ňom musíte vyvolať strach: vytvorte peklo, nech sa ľudia boja.

Budú ich počúvať. Ak nebudú počúvať kňazov, skončia v pekle – samozrejme, že sa boja. Musia sa predsa ochrániť pred peklom, takže potrebujú kňaza. Stane sa z neho nevyhnutnosť.

Počul som raz príbeh o dvoch obchodných spoločníkoch. Podnikali veľmi neobvyklým spôsobom a často cestovali po krajine. Jeden z mužov šiel do mesta, v noci tajne zašpinil okná uhoľným dechtom a nadránom sa vyparil. Asi po dvoch až troch dňoch navštívil mesto druhý muž. Ponúkol sa, že okná vyčistí. Ľudia si jeho službu objednali a zaplatili – jasné, že mu platili. No a biznis týchto mužov prekvital. Jeden robil škodu, druhý ju napravil.

Musí sa vyvolať strach, musí sa vytvoriť hlad po niečom, nenásytnosť. Inteligencia nie je nenásytná. Asi vás to prekvapí, ale inteligentný človek nie je nikdy nenásytný. Nenásytnosť je súčasťou neinteligencie. Robíte si zásoby do budúcnosti, lebo si nie ste istí, či sa zajtra dokážete o seba postarať. Načo by ste inak niečo hromadili?

Stanú sa z vás držgroši, chamtivci, lebo si nie ste istí, či aj zajtra bude vaša inteligencia schopná zvládnuť život, či sa vyrovná s nástrahami života alebo nie. Ktohovie? Nie ste si svojou inteligenciou istí, a tak hromadíte a stávate sa nenásytnými. Inteligentný človek nemá strach, nie je chamtivý. Chamtivosť a strach idú ruka v ruku – preto aj nebo a peklo

idú ruka v ruke. Peklo je strach, nebo je nenásytnosť. Vyvolajte v ľuďoch strach a vytvoríte v nich chamtivosť – nech sú takí nenásytní, ako sa len dá. Nech sú takí nenásytní, že ani život ich nedokáže uspokojiť, potom pôjdu za kňazom a vodcom. Potom začnú fantazírovať o budúcnosti, v ktorej sa naplnia ich bláznivé túžby a hlúpe fantázie. Sledujte to – žiadať nemožné znamená byť neinteligentným.

Inteligentný človek je dokonale spokojný s možným. Usiluje sa o možné a nikdy mu nejde o nemožné či nepravdepodobné, vníma život a jeho obmedzenia. Nie je perfekcionista. Perfekcionista je neurotik. Ak ste perfekcionista, stane sa z vás neurotik.

Ak napríklad milujete ženu a žiadate od nej absolútnu vernosť, zbláznite sa z toho a ona sa z toho zblázni tiež. Nie je to totiž možné. Absolútna vernosť znamená, že by nemala ani len snívať o inom mužovi – a to nie je možné. Kto ste? Prečo sa do vás zamilovala? Lebo ste muž. Ak sa môže zamilovať do vás, prečo by nemohla myslieť aj na iných? Táto možnosť zostáva otvorená. A ako sa má vyrovnáť s tým, keď zbadá nejakého krásneho muža a ona zahorí túžbou? Veď aj len konštatovanie „to je ale krásny muž“ je túžba – túžba už vstúpila do jej sveta. Veď o niečom, že je krásne, povieť len vtedy, keď cítite, že by to stálo za to, aby ste to vlastnili, aby ste sa z toho tešili. Nemáte k tomu vlažný, neutrálny vzťah.

Takže, keď žiadate absolútnu vernosť – ako to ľudia zvyknú žiadať –, viaže sa na to konflikt a vy budete stále podozrievaví. A podozrievaví budete preto, lebo poznáte svoju myseľ, viete, že aj vy myslíte na iné ženy, tak ako by ste mohli veriť svojej žene, že nebude myslieť na žiadnych iných mužov? Viete, o čom premýšľate vy, preto viete, že aj ona premýšľa o rovnakých veciach. A tak vznikajú nedôvera, konflikt, utrpenie. Láska, ktorá bola možná, sa stala nemožná pre tie neuskutočnené, neprijateľné túžby.

Ľudia žiadajú nemožné. Chcete bezpečnú budúcnosť, čo nie je možné. Chcete absolútne bezpečný zajtrajšok – ale ten vám nik nezaručí, lebo to odporuje prirodzenosti. Inteligentný človek vie, že to odporuje

povahe života. Budúcnosť zostáva otvorená – banka môže zbankrotovať, žena vám utečie s niekým iným, manžel môže umrieť, deti sa môžu ukázať ako nevďačné. Ktovie, čo prinesie zajtrajšok? Možno ochoriete, možno sa zraníte. Ktovie, čo bude zajtra?

Žiadať zaručený zajtrajšok znamená žiť v neustálom strachu. Istota, bezpečie nie sú možné, takže keď vám neistota naháňa strach, váš strach sa nedá zničiť. Bude tu, budete sa triasť od strachu – a medzitým budete prichádzať o prítomný okamih. Ak túžite po bezpečí a istote v budúcnosti, ničíte tým prítomnosť, ktorá predstavuje jediný dostupný život. A vy sa budete stále viac a viac triasť, budete vystrašení a nenасыtní.

Keď sa zrodí dieťa, je veľmi, veľmi otvorené, absolútne inteligentné. Ale my naňho hneď vyskočíme, zmocníme sa ho a začneme jeho inteligenciu ničiť. Začneme v ňom vyvolávať strach. Nazývate to učením, vraj tým učíte dieťa, ako sa postaviť k životu, aby bolo schopné prežiť. Ono je bez strachu, ničoho sa nebojí a vy v ňom vyvoláte strach.

A vaše školy, fakulty, univerzity – celý systém ho robí viac a viac neinteligentným. Požaduje od neho hlúposti. Chcete, aby si pamätalo hlúposti, veci, v ktorých ono a ani jeho prirodzená inteligencia nevidia žiaden zmysel. A na čo to je? Dieťa v tom nevidí žiaden zmysel. Prečo si tým napchávať hlavu? Kážu mu to však univerzita, fakulta, doma mu to hovoria, rodina to chce, všetci, čo mu chcú dobre, hovoria: „Len si to napchaj do hlavy! Teraz tomu nerozumieš, ale neskôr pochopíš, prečo je to nutné.“

Len si do nej pchaj historické údaje, všetky tie hlúposti, čo ľudia porobili iným ľuďom, všetky tie šialenstvá – len sa o nich uč! No dieťa nevidí, aký to má zmysel. Vari je dôležité vedieť, kedy nejaký anglický kráľ kraľoval, odkedy dokedy? Ale dieťa musí memorizovať tieto nepodstatné údaje. Prirodzene, že jeho inteligenciu to stále viac zafažuje a mrzačí. Jeho inteligencia zapadá prachom. A kým taký človek doštuduje univerzitu, je neinteligentný – univerzita dokonala svoje dielo. Iba veľmi zriedka sa stáva, že niekto vyštuduje univerzitu a zostane inteligentný. Iba veľmi málo ľudí uniklo univerzite, vyhlo sa jej či prešlo ňou a napriek tomu

si zachovalo inteligenciu – je to veľmi zriedkavé. Je to úžasný mechanizmus na ničenie ľudí.

Vo chvíli, keď sa stanete vzdelanými, stávate sa aj neinteligentnými.

Vari to nechápete? Vzdelaný človek sa správa veľmi neinteligentne. Navštívte primitívne národy, ktoré sa nikdy nevzdelávali v inštitúciách, a objavíte funkčnú rýdzu inteligenciu.

Raz som počul...

Žena chcela otvoriť konzervu, ale nevedela prísť na to, ako to spraviť. A tak sa šla pozrieť do kuchárskej knihy. Kým v nej listovala, kuchár otvoril konzervu. Vrátila sa do kuchyne a zostala prekvapená.

„Ako si to dokázal?“ opýtala sa kuchára.

„Nuž, keď človek nevie čítať, musí použiť vlastnú inteligenciu,“ odvetil kuchár.

Áno, presne tak. Keď neviete čítať, použijete svoju inteligenciu. Nemáte na výber. Len čo začnete čítať – a tým mám na mysli všetky tri nebezpečné naučené činnosti: čítať, písať, počítať, len čo ich ovládnete –, už nepotrebuje svoju inteligenciu, stačia vám knihy, tie sa o ňu postarajú.

Už ste si to niekedy všimli? Keď človek začne písať na klávesnici, príde o svoje písmo – jeho písmo už nie je také krásne. Už ho nepotrebuje: nahradila ho klávesnica písacieho stroja či počítača. Ak vo vrecku nosíte kalkulačku, zabudnete celú matematiku – nepotrebuje ju. Skôr či neskôr budú všetci nosiť malé počítače. Budú v nich všetky informácie z *Encyclopaedia Britannica* a potom už vôbec nebudete musieť byť inteligentní, lebo sa o to postará počítač.

Chodte za primitívnymi ľuďmi, nevzdelanými, za dedinčanmi a objavíte prenikavú inteligenciu. Áno, nie sú veľmi dobre informovaní, to je pravda. Nie sú svetaznalí, to je pravda – ale sú ohromne inteligentní. Ich inteligencia je ako oheň bez dymu.

Spoločnosť ľudskej bytosti akosi poškodila – z jasných dôvodov. Chce, aby ste boli otroci, chce, aby ste sa vždy báli. Chce, aby ste boli stále nenásytní, aby ste boli neustále ambiciózni, aby ste neustále súťažili. Nechce, aby ste boli milujúci, chce, aby ste boli plní zlosti a nenávisť. Chce, aby ste zostali slabí, imitujúci – rovnakí ako cez kopirák. Nechce, aby ste boli originálni, výnimoční, rebeli, nie. Preto máte zničenú inteligenciu.

Meditácia je potrebná len na to, aby odčinila to, čo spôsobila spoločnosť. Meditácia je odmietavá: jednoducho neguje škody, ničí choroby.

Meditácia je potrebná len na to, aby odčinila to, čo spôsobila spoločnosť. Meditácia je odmietavá: jednoducho neguje škody, ničí choroby. A keď je už raz choroba preč, vaše zdravie sa samo nastaví tak, ako to potrebujete.

V poslednom storočí to zašlo príďaleko: všeobecné vzdelanie je pohromou. Zapamätajte si však, že nie som proti vzdelaniu, som len proti *tomuto* vzdelaniu. Existuje možnosť iného druhu vzdelania, ktoré by pomáhalo zostrovať vašu inteligenciu, nie nivočiť ju. Nezaťažovalo by ju nepotrebnými údajmi, nezaťažovalo by ju nepotrebnými vedomosťami, vôbec by ju nezaťažovalo, ale skôr by jej pomáhalo, aby viac žiarila, bola svieža a mladá.

Toto vzdelanie vás učí len memorovať. Vďaka tamtomu vzdelaniu budete schopní dosiahnuť väčšiu jasnosť. Toto vzdelanie ničí vašu invenciu. Tamto vzdelanie vám pomôže, aby ste boli invenčnejší.

Vzdelanie, ktoré by sa páčilo mne, by napríklad nevyžadovalo, aby dieťa odpovedalo starým, stereotypným spôsobom. Nepodporovalo by opakovanie, papagájovanie. Podnecovalo by vynaliezavosť. Dokonca aj keby vynaliezavá odpoveď nebola správna, ako vie byť skopírovaná odpoveď, aj tak by sme mali oceniť dieťa, ktoré prinieslo novú odpoveď na starý problém. Iste, odpoveď dieťaťa nebude taká správna ako Sokratova – je to prirodzené, veď

je to malé dieťa... jeho odpoveď nemôže byť taká presná ako Einsteinova, prirodzene. Ale žiadať od dieťaťa, aby odpovedalo rovnako správne ako Albert Einstein, je hlúpe. Ak je dieťa vynaliezavé, ide správnym smerom a jedného dňa sa z neho stane Albert Einstein. Ak sa prirodzene snaží vytvoriť niečo nové, v rámci svojich možností, už len samotnú snahu, že sa pokúša vytvoriť niečo nové, by sme mali oceniť a chváliť.

Vzdelanie by nemalo byť súťaživé. Ľudia by sa nemali porovnávať. Súťaživosť je veľmi násilná a ničivá. Nieкто nie je dobrý v matematike a vy ho nazvete priemerným. Ale možno má talent na prácu s drevom, no to nikoho nezaujíma. Nieкто nie je dobrý v literatúre a vy ho nazvete hlúpym – lenže má hudobný alebo tanečný talent.

Skutočné vzdelanie ľuďom pomôže nájsť *ich* život, v ktorom dokážu naplno žiť. Ak sa nejaké dieťa narodí s talentom stať sa tesárom, potom by malo robiť práve toto, tesárčina je preňho to správne. Nik by ho nemal nútiť do ničoho iného. Tento svet sa môže stať takým úžasným, inteligentným, keby sa deťom umožnilo, aby boli samy sebou, keby sa v tom podporovali a nik by sa do toho nemiešal a deti nemanipuloval.

Ak sa chce dieťa stať tanečníkom, je to dobré – tanečníkov potrebujeme. Vo svete treba veľa tanca. Keď sa chce dieťa stať básnikom, dobre. Potrebujeme veľa poézie – tej nie je nikdy dosť. Ak sa chce stať tesárom či rybárom, super. Ak sa dieťa chce stať drevorubačom – v poriadku. Nemusí byť z neho prezident či premiér. Vlastne o tieto ciele sa bude zaujímať stále menej ľudí, a to bude požehnanie.

Práve teraz je všetko prehádzané. Ten, čo sa chcel stať tesárom, sa musí stať lekárom a ten, ktorý chcel byť lekárom, sa musel stať tesárom. Každý je na mieste niekoho iného, preto existuje toľko neinteligencie – každý vykonáva prácu niekoho iného. Ale keď si to začnete všímať, pochopíte, prečo sa ľudia správajú tak neinteligentne.

V Indii sme hlboko meditovali a našli sme jediné slovo: *swadharma*, vlastná prirodzenosť. Tá má najväčší dopad na budúci svet. Krišna povedal: *Swadharme nadhanam shreyah*. „Zomrieť vo svojej vlastnej

prírodzenosti riadiac sa vlastnou prírodzenosťou je dobré.“ *Per dharmo bavaha baha*. „Prírodzenosť niekoho iného je nebezpečná.“ Nestaňte sa imitátormi. Buďte sami sebou.

Raz som počul...

Bill vždy chcel zažiť lov na losy, takže si nasporil dosť na to, aby sa mohol vybrať do severoamerických lesov Northwoods. Tam dostal potrebný výstroj a majiteľ obchodu mu poradil, aby si najal Pierra, najlepšieho vábiča losov v okolí.

„Pravda, Pierre je drahý,“ poznamenal obchodník, „ale v jeho zvukovom vábení je taký sexepíl, že žiaden los mu neodolá.“

„Ako to funguje?“ opýtal sa Bill.

„Nuž,“ povedal muž, „keď Pierre zbadá losa na tristo metrov, urobí z dlaní pri ústach lievik a prvý raz ho zavolá. Los ho začuje, vzruší sa a plný túžby podíde bližšie, asi na dvesto metrov. Potom ho Pierre zavolá znova, silnejšie, naliehavejšie a los sa veselo priblíži na sto metrov. Vtedy Pierre dodá svojim zvukom skutočný sexepíl, volá ho o niečo dlhšie, čo losa túžiaceho po párení dozenie na vzdialenosť 25 metrov od vás. No a vtedy, priateľko, namierite pušku a vystrelíte.“

„Hm, ak ho miniem?“ napadne Billovi.

„To by bola katastrofa!“ odvetí muž.

„Ale prečo?“

„Lebo los by sa chcel páriť s chudákom Pierrom!“

To sa stalo aj s človekom – len imituje a napodobňuje. Úplne stratil poňatie o vlastnej realite. Ľudia zenu hovoria: Hľadaj svoju pôvodnú tvár. Nájdí svoju autentickosť. Kto si? Ak nevieš, kým si, neustále budeš zažívať nehody – stále. Tvoj život bude dlhou sériou nehôd a nech sa stane čokoľvek, nikdy ťa nič neuspokojí. Nespokojnosť bude jediná príchuť tvojho života.

Vidíte to všade navôkol. Prečo toľko ľudí vyzerá tak otupene, znudene, len sa tak vlečú deň za dňom? Plytvajú nesmierne drahocenným časom, ktorý nikdy nedokážu vrátiť späť – sú takí otupení, akoby čakali len na smrť. Čo sa všetkým tým ľuďom stalo? Prečo nie sú rovnako svieži ako stromy? Prečo nespievajú ako vtáky? Čo sa stalo s ľudskými bytosťami?

Stala sa jedna vec: človek začal imitovať. Snaží sa byť niekým iným. Nik nie je doma. Každý klope na dvere niekoho iného: preto existuje toľko nespokojnosti, prázdnoty, otupenosti, nudy a úzkosti.

Inteligentný človek sa bude jednoducho snažiť byť sám sebou, nech to stojí, čo to stojí. Inteligentný človek nebude nikdy kopírovať, nikdy nebude imitovať. Nikdy z neho nebude papagáj. Inteligentný človek počúva vlastné vnútorné volanie. Taký človek bude cítiť vlastnú bytosť a podľa toho, nech je to akokoľvek riskantné, sa bude aj správať.

Je to riziko! Keď napodobňujete iných, riskujete menej. Keď nikoho nekopírujete, ste sami – a to je riskantné! Skutočný život však žije len ten, kto žije nebezpečne, kto je podnikavý, dobrodruh, odvážny, smelý – iba takí ľudia skutočne žijú. Skutočný život nezažívajú vlaštní, ľahostajní ľudia.

Inteligencia je dôvera vo vaše vlastné bytie. Inteligencia je dobrodružstvo, vzrušenie, radosť. Inteligencia znamená žiť v tejto chvíli, nebažiť po budúcnosti. Inteligencia znamená nemyslieť na minulosť a kašľať na budúcnosť – minulosť tu už nie je a budúcnosť tu ešte nie je. Inteligencia znamená, že prítomný okamih, ktorý je k dispozícii, využijete čo najviac. Z toho potom vyplynie budúcnosť. Ak žijeme v prítomnom okamihu plní potešenia a radosti, zrodí sa z neho aj nasledujúci okamih. Prírodzene tak prinesie viac radosti, ale netreba sa o to starať.

Inteligencia znamená nemyslieť na minulosť a kašľať na budúcnosť – minulosť tu už nie je a budúcnosť tu ešte nie je. Inteligencia znamená, že prítomný okamih, ktorý je k dispozícii, využijete čo najviac.

Ak bol môj dnešok zlatý, môj zajtrajšok bude ešte zlatší. Z čoho to bude prameniť? Z dneška.

Ak je tento môj život dobrodením a požehnaním, môj ďalší život bude ešte väčším požehnaním. Z čoho to môže prameniť? Vyrastie to zo mňa, z mojich *prežitých* skúseností. Inteligentná osoba sa nestará o nebo a pekelo, nezaujíma ju život po živote, dokonca ju nezaujíma ani Boh a nestará sa ani o dušu. Inteligentný človek jednoducho žije inteligentne a Boh a duša a nebo a nirvána... všetko to nasleduje prirodzene.

Žijete vo viere. Viera je neinteligentná. Žíte prostredníctvom poznania. Poznanie je inteligencia. A inteligencia je meditácia.

Neinteligentní ľudia tiež meditujú, ale určite meditujú neinteligentným spôsobom. Domnievajú sa, že každú nedeľu musia zájsť na hodinu do kostola – tú hodinu musia venovať náboženstvu. Toto je neinteligentný spôsob, ako byť pobožným. Čo s tým má kostol? Váš skutočný život je v tých zvyšných šiestich dňoch. Nedeľa nie je skutočným dňom. Šesť dní žijete ne-nábožensky a potom zájdete na hodinu či dve do kostola? Koho sa tým snažíte oklamať? Snažíte sa okabátiť Boha, že chodíte do kostola?

Alebo ak sa snažíte o niečo viac, potom každé ráno a každý večer robte dvadsať minút transcendentálnu meditáciu. Sadnite si, zatvorte oči a dookola hlúpo opakujte: „Óm, óm, óm...“, čo vašu myseľ otupí ešte viac. Mechanické opakovanie mantry potlačí vašu inteligenciu. Je to ako uspávanka, vaša inteligencia sa tým nezvýši.

Matky to poznajú celé storočia. Keď je dieťa nepokojné a nechce zaspať, mama mu zaspieva uspávanku. Dieťa to znudí, nemôže predtým utiecť. Kam by šlo? Mama ho drží v posteli. Uniknúť môže teda jedine v spánku. A tak zaspí, jednoducho to vzdá. Povie si: „Veď je to hlúpe byť teraz hore, lebo mama robí niečo veľmi nudné, neustále opakuje to isté, jednu vetu.“

Keď deti nemôžu zaspať, mamy a babky im rozprávajú príbehy. Keď ich bližšie skúmate, nájdete určitý vzorec, ktorý sa neustále opakuje. Len

nedávno som čítal príbeh, ktorý rozprávala stará mama malému dieťaťu, ktorému sa nechcelo spať, lebo práve vtedy nebolo ospalé. Jeho inteligencia mu hovorila, že je dokonale bdelé, ale stará mama ho nútila spať. Mala iné veci na práci – dieťa nebolo dôležité.

Deti sú bezradné, veci im pripadajú veľmi absurdné. Keď chcú ráno spať, každý ich budí a keď večer nechcú spať, každý ich núti, aby zaspali. To ich mátie a sú bezradné. Čo to s tými ľuďmi vlastne je? Keď príde spánok, dobre – to je inteligencia. Keď neprichádza, je úplne v poriadku bdieť.

A tak táto stará mama rozprávala dieťaťu príbeh. Zo začiatku to dieťa zaujalo, ale potom... každé inteligentné dieťa by sa začalo nudiť, iba hlúpe dieťa by sa nenudilo.

Príbeh znel takto:

Muž zaspí a sníva sa mu, že stojí pred veľkým palácom s tisíc a jednou komnatou. A tak ten muž prechádza z komnaty do komnaty – až vojde do poslednej. V nej je krásna posteľ, tak si ľahne a zaspí a sníva... že stojí pred veľkým palácom s tisíc a jednou komnatou. A tak ten muž prechádza z komnaty do komnaty – až vojde do poslednej. Znova je v nej krásna posteľ, tak si ľahne a zaspí a sníva...

A tak to ide stále dookola. Ako dlho vydrží to dieťa bdieť? Zaspí už len z čistej nudy! Hovorí: „Už s tým prestaň!“

No a mantra pôsobí rovnako. Opakujete: „Ram, ram... óm, óm... Alah, Alah...“ – alebo niečo iné. Opakujete a opakujete. Robíte to isté, čo robila stará mama aj dieťa. Vaša inteligencia je ako dieťa a učenie sa mantry je ako stará mama. Dieťa sa vás snaží zastaviť, zaujímajú ho iné veci, myslí na niečo pekné – krásne ženy, krásne scenérie. Vy ho však pristihnete a znova pritiahnete k svojmu „óm, óm, óm“. Postupne vaše vnútorné dieťa cíti, že je zbytočné vzpierať sa, a tak vnútorné dieťa zaspí.

Áno, mantra vás môže istým spôsobom uspať: ide o autohypnotizujúci spánok. Ak ťažko zaspávate, potom na tom nie je nič zlé – ak trpíte nespavosťou, potom je to dobré. Ibaže to nemá nič spoločné s duchovnom. Je to veľmi neinteligentný spôsob meditácie.

Aký je teda inteligentný spôsob meditácie? Inteligentný spôsob spočíva v tom, že do všetkého, čo robíte, vnesiete inteligenciu. Ak sa prechádzate, choďte inteligentne, vedome, bdelo. Ak jete, jedzte inteligentne, vedome, bdelo. Spomínate si, že by ste niekedy jedli inteligentne? Mysleli ste niekedy na to, čo jete? Je to výživné? Má to nejakú výživnú hodnotu alebo sa len napchávate niečím nevýživným?

Pozorovali ste niekedy, čo robíte? Fajčíte. Musíte zapojiť inteligenciu – čo to robíte? Len vdychujete dym, potom ho vydychujete a počas toho si ničíte svoje pľúca. A čo v skutočnosti vlastne robíte? Vyhadzujete peniaze, ničíte si zdravie.

Vneste do fajčenia inteligenciu, vneste ju do jedenia. Používajte inteligenciu, keď sa chystáte milovať so svojou ženou či mužom. Čo to robíte? Skutočne sa milujete? Lebo niekedy je to len návyk. Potom to nie je pekné, je to nemorálne. Láska musí byť veľmi vedomá, iba tak sa z nej stane modlitba.

Čo robíte, keď sa milujete so svojou ženou? Využívate jej telo, aby ste ventilovali časť energie, ktorej sa potrebujete zbaviť? Alebo jej preukazujete úctu, milujete ju, uctievate ju a velebíte?

Nuž, nie som si istý. Manželia si svoje manželky nevážia, ale využívajú ich. Manželky využívajú svojich manželov, nevážia si ich. Ak úcta nevzáide z lásky, potom niekde chýba inteligencia. Inak by ste cítili jeden k druhému ohromnú vďaku a vaše milovanie by sa stalo veľkou meditáciou.

Nech robíte čokoľvek, vnášajte do toho inteligenciu. Robte to inteligentne: to je meditácia.

Inteligencia sa musí rozšíriť do celého vášho života. Nie je to výnimočná

Nech robíte čokoľvek – či je to malé, veľké, napríklad umývanie podlahy, môžete to robiť inteligentne alebo neinteligentne. Spoznáte to tak, že ak niečo robíte neinteligentne, neprináša vám to radosť – plníte si svoju povinnosť, je to pre vás bremenom.